

Een nieuwe wind waait...

BERICHT VAN GRANDCHAMP 2010

“Het is laat om pessimistisch te zijn”

Als een Leitmotiv begeleiden deze woorden de laatste beelden van de film “Home” van Y. Arthus-Bertrand. Deze vertelt de geschiedenis van onze aarde – een bron van verwondering - en laat zien wat haar vandaag bedreigt, de rampzalige gevolgen van onze vooruitgang, alvorens enkele initiatieven te laten zien van een meer verantwoordelijke en respectvolle omgang met de schepping.

“Het is te laat om pessimistisch te zijn”. Deze uitspraak kunnen we breder opvatten en toepassen op de situatie in de wereld en de steeds sneller op elkaar volgende veranderingen – als ook op de situatie in de Kerk die moeilijke tijden doormaakt en die zich geplaatst ziet voor ernstige vragen en ingrijpende beslissingen, de leegloop van parochies en gemeenten, het gebrek aan roepingen, een Kerk die steeds meer aan de rand van de samenleving komt te staan.

Een werkelijkheid waarvoor we onze ogen zeker niet willen sluiten. Wij moeten evenwel *van zicht veranderen*. Niet blijven steken in pessimisme over het heden of over de toekomst of alleen het negatieve te zien, bij dat wat er niet meer is of wat geen uitzicht lijkt te bieden. Het gaat er om te zien wat er ook is: de tekenen van hoop die een nieuw begin zijn, de vele initiatieven op economisch, ecologisch, sociaal, kerkelijk gebied die niet of nauwelijks opzien baren, maar die wel nieuwe perspectieven bieden.

“Het is te laat om pessimistisch te zijn”. Ja, iets sterft af... en iets nieuws komt tot leven. Kunnen we ons door dit zicht van ons geloof laten leiden, dat niet naïef is, maar juist te midden van dat wat IS de tekenen ziet van wat bezig is te ontkiemen, het nieuwe dat geboren wordt? *“Zie, ik ga iets nieuws verrichten, nu ontkiemt het – heb je het nog niet gemerkt?”* (Jes. 43,19).

De profeten kondigden al een andere toekomst aan, een nieuwe schepping: een innerlijke verandering door de komst van de Heilige Geest. Zij voorzagen een nieuwe wereld, een wereld van gerechtigheid en vrede die zou worden ingeluid door de komst van een gezant, de Gezalfde van de Heer - voor ons: Jezus Christus. Het krachtigste teken van dat nieuwe dat plotseling de geschiedenis binnenkomt en de loop der gebeurtenissen omverwerpt, is Pasen, de opstanding van Christus en de gave van de Heilige Geest die in ons komt wonen.

“Het is te laat om pessimistisch te zijn”. Soms is er veel moed voor nodig om te kiezen voor vertrouwen en ons in het donker steeds weer opnieuw te wenden naar het Licht; het Licht van het Leven dat sterker is dan de dood, het Licht van de Liefde die blijft stromen. Juist in de werkelijkheid van ons dagelijks bestaan, en nergens anders, spreekt God tot ons, gaat de opgestane Heer mee op onze weg, vernieuwt de Heilige Geest onze aarde als een onuitputtelijke bron van nieuw leven.

Kunnen wij ons leven steeds meer in dit licht zien? Het is een uitnodiging om ons *zicht te veranderen* en steeds dieper waar te nemen dat al het geschapene één is. Het is een uitnodiging ons te openen voor de werkelijkheid dat wij wederkerig afhankelijk zijn van alles wat bestaat, van alles wat leeft. Pas dan vinden wij nederig onze juiste plaats temidden van alles wat geschapen is, want Gods verbond van liefde met de mensheid omvat de hele schepping.

Ook vandaag nog *ziet de hele schepping er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn* (Rom. 8, 19), getuigen van een verzoende mensheid. Overal onder de hemel proberen mannen en vrouwen vredestitelers te zijn, de geweldloosheid van het Evangelie te leven en de oneindige waardigheid van de mens en alle vormen van leven op aarde te eerbiedigen.

Deze nieuwe tijd bereidt zich voor in ons als een geboorte. Een langzame, geduldige omvorming van ons leven tot wie wij ten diepste zijn: dochters en zonen van de Vader, naar het beeld van de Zoon. Zo wordt Gods nieuwe schepping door onze harten in de wereld werkelijkheid.

Jezus, *“zachtmoedig en nederig van hart”* heeft de weg voor ons geopend. Hij, de geliefde Zoon, de mens zoals God die bedoelt en verwacht en op wie Hij zijn hoop blijft vestigen. Hij nodigt ons uit zijn spoor te volgen: *“Gelukkig wie nederig van hart zijn... de treurenden... wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid... de barmhartigen...”* Door de Zaligsprekingen te verkondigen onthult Jezus het geheim van zijn leven: in hem is alles gawe. Onafgebroken ontvangt Hij zich als zoon uit de hand van de Vader, zijn woorden, zijn daden, ieder ogenblik opnieuw. Hem volgen betekent ons openstellen voor de kracht en de mildheid van de Heilige Geest die ons leven wil vormen naar het zijne.

Het Evangelie wil ons tot getuigen maken van een nieuwe wereld. Door de Zaligsprekingen waait een nieuwe wind, de wind van Gods rijk dat in het verborgene al midden onder ons aanwezig is. Hij is opgestaan - Christus onze hoop. In het licht van Pasen gaat Hij ons voor en roept ons:

Op weg, zij die nederig van hart zijn,

Ja, zij zullen het land erven...

Gelukkig de zachtmoedigen,

want zij zullen deel hebben aan het land...

Zuster Pierrette

De ontmoeting met Lallia, de retraite “vasten en bidden”, het onderhoud van onze huizen, een nieuwe werkindeling...

Een kleine greep uit ons dagelijks leven die aanleiding waren voor uitwisseling en wederzijdse verrijking. Het getuigenis van Lallia is bijzonder ontroerend. Zij gaf ons de tekst een dag voordat ze door een hersenbloeding werd getroffen. Zij was Algerijnse en moslima, diep verbonden met onze zusters in Algerije en met de Gemeenschap door een jarenlange vriendschap. Deze zomer verbleef ze enkele weken in Grandchamp. Haar komst viel samen met de Ramadan die zij heel intensief beleefde. Ze was gelukkig om met ons te bidden en verschillende keren nodigde ze zusters uit voor de maaltijd die het vasten onderbrak.

Lallia

Tijdens ons Conseil hebben wij Lallia gevraagd of ze iets zou kunnen schrijven voor ons Bericht aan het eind van het jaar. Omdat zij niet goed kon zien, hebben wij haar vragen gesteld. Hieronder volgen haar antwoorden, opgeschreven op de middag van de 26^e augustus.

“Het verrijkt je om verschillende vormen van religie te kennen.
Elk bevat genoeg
om je eigen geloof te voeden.”
Tierno Bokar (1875-1939)

“Ik kwam voor de eerste keer in Grandchamp in 1966, samen met een zuster uit de fraterniteit in Algerije.

Wat me bij mijn aankomst in Grandchamp meteen opviel was het bordje “doodlopende weg”, in mijn ogen een grote tegenstelling met de

realiteit van de openheid van de Gemeenschap. Het was de eerste keer dat ik, een moslima, in een Kerk werd ontvangen. In Grandchamp heb ik veel “eerste keren” beleefd.

Maar vanaf het eerste gebed in de kapel van de Béatitudes, daarna in de Arche, heb ik de tegenwoordigheid en de liefde van God gevoeld. De eenvoud en soberheid van de kleding van de zusters hebben me diep geraakt omdat het een teken is van nederigheid voor God. Gedurende de dag ging ik dikwijls alleen bidden in een kapel.

De ontvangst is vandaag nog hetzelfde en de Gemeenschap is groter geworden en moderner. Mijn plaats heb ik nog steeds, net als in het begin. Ik leer altijd veel uit de lezing van het evangelie tijdens de diensten, ik vind er veel overeenkomsten met de Koran. Het gebed kan ik heel goed volgen en ervaren hoe het in praktijk wordt gebracht. Ik houd van de Zaligspreekingen, die zijn zo diep en waar. Ik zou het fijn vinden ze iedere morgen te horen zodat ze mij dag en nacht vergezellen.

Wat me in Grandchamp aantrekt is haast een behoefte voor mij om sereniteit en vrede terug te vinden. Het is een plek waar ik graag had willen leven als ik niet ten diepste moslima was geweest. Het is een plaats van vernieuwing, dat heb ik nodig. Toen ik in Mekka was, bij de Kaaba, heb ik gebeden voor alle zusters, voor hen die leven en voor hen die ons in het licht zijn voorgedaan.

Moge God u beschermen en bewaren in de vrede en de volheid.

Lallia

Onze vriendin en zuster Lallia is op zondag 29 augustus overleden in Grandchamp, twee dagen na een hersenbloeding. Het gebeurde op een vrijdag, de 20^e dag van de Ramadan en ze stierf op een zondag, op de tijd van het Islamietische morgengebed. Die twee dagen zijn een symbool voor heel haar leven.

Er zijn drie waarheden:
jouw waarheid, mijn waarheid
en de waarheid”.

Tierno Bokar

Tegenwoordig roept de Islam dikwijls angst en vijandschap op die tot verwerping van de arabisch-islamitische wereld leidt. Wij vinden het belangrijk ons te openen voor een authentieke Islam die verschillen respecteert.

Theodore Monod zegt over een leerling van Tierno Bokar : “Hij was moslim en ik was christen, maar onze godsdienstige overtuigingen gingen in dezelfde richting”. Hetzelfde zouden wij kunnen zeggen van Lallia. In de diepe trouw aan het gebed, in het lezen van de Koran, had ze haar hart verruimd en toonde zij ons een lichtend gelaat van de Islam. Haar dood spoort ons aan te laten zien dat wij allemaal deel uitmaken van een wolk van gelovigen. Een nieuwe geestelijke horizon opent zich. Wij hebben de keus al dan niet ons hart te openen als we de mystiek van de islam ontdekken, die vol leven is. Deze ontdekking leidt er toe dat ons eigen gebedsleven zich verdiept. Het kostbare van ons geloof kunnen wij delen met onze islamitische vrienden, zonder hen te willen bekeren en zonder bang te zijn, alleen eenvoudig de rijkdom van elkaars godsdienst delen. Zo geven wij ruimte aan een

blijvende, spiritualiteit van vreugde, vrede en vertrouwen.

Vasten, ecologie en spiritualiteit

Ieder jaar organiseren wij een retraite “Vasten en gebed”, begeleid door sr. Christianne en mevrouw dr. Françoise Wilhelmi de Toledo.

In 2011 zal dit voor de 30^e keer plaatsvinden. De meeste religieuze tradities kennen het vasten in de praktijk. Tegenwoordig is vasten zeker een bevoorrechte weg om ons te helpen onze juiste plaats in de schepping terug te vinden, en tegelijkertijd ook een uitnodiging om te delen. Iemand die deze zomer aan de retraite deelnam, specialist in milieuwetenschappen, legt verband tussen ecologie, vasten en spiritualiteit.

“Een besluit om te vasten kan verschillende redenen hebben: men kan bijvoorbeeld willen zoeken naar het welzijn van lichaam en geest, of naar een gunstige conditie voor meditatie, enz. Vasten is meer nog een ervaring waarvan je van te voren niet weet wat je zult ontdekken.

Door te vasten is het mogelijk een spirituele ervaring te hebben. Angst en gemis, de neiging voor jezelf weg te lopen, vooruitleven in de toekomst van het verlangen of spijt hebben over het verleden, uitgeput zijn door gebrek aan ruimte en tijd, frustratie en ontevredenheid. Het vasten schept de ruimte dit te vervangen door leegte. Het betekent vertraging, ruimte en innerlijkheid zodat we psychische impulsen, gevoelens, waarnemingen en emoties aanvaarden en bewust leven. Vasten opent een ruimte om bewust te worden van alle dimensies van ons wezen: lichaam, ziel en geest. En

langzaam opent zich een dimensie in ons die niets te maken heeft met voelen maar met vertrouwen. Wij krijgen toegang tot een bewustzijn waar alle inspanning ophoudt, waar gedachten komen en gaan, om die diepte in ons te bereiken van stilte en vertrouwen. Je begint te vermoeden dat je kunt leven in plaats van dood te gaan.

In wezen heeft vasten voor mij betekend, dat ik weer leerde me te voeden, me bewust te zijn van de betekenis van eten. Als er nu iets is wat onze maatschappij van overvloed en groei totaal uit het bewustzijn verdringt, is het wel de betekenis van eten. Vasten daarentegen is noodzakelijkerwijs het stoppen van handelingen die meerdere malen per dag automatisch verricht worden. Men eet alles, onverschillig wat, wanneer en hoe, zonder zich zorgen te maken om hen zonder wie voedsel en al wat daarvoor nodig is, niet ot stand zou zijn gekomen. Opnieuw voedsel tot zich nemen, betekent zich bewust blijven van datgene wat we tijdens het vasten hebben leren inzien. Als we eten, kunnen we opnieuw de verbinding leggen met de ander en met de Aarde. Zo worden we ons bewust dat 'verbruiken' 'opmaken' is, zichzelf, de ander, de Aarde. Verbruiken is niet alleen zich voeden..."

Dominique Bourg

Grandchamp in de ogen van een bouwondernemer

De laatste maanden is er veel onderhoudswerk verricht in onze huizen, zowel buiten als binnen. Daardoor hebben we van dichtbij iets van het dagelijks leven van de bouwvakarbeiders

kunnen meemaken en hen beter leren kennen. Eén van hen wilde graag iets van zijn indrukken met ons delen.

"Grandchamp is een oud dorpje dat tegenwoordig voor het grootste deel bewoond wordt door de gemeenschap van de zusters. Al vele jaren spannen zij zich in om de huizen goed te onderhouden in de geest van wat we tegenwoordig "duurzame ontwikkeling" noemen. Zij hechten grote waarde aan de natuur en het milieu, aan kwaliteit en traditionele bouwmethoden.

Deze rustige plaats, waar men luistert, nadenkt, verdraagzaam is, is voor mij, elke keer als ik kom, als een adempauze in mijn dagprogramma die mij terug brengt naar wat essentieel is en de economische problemen van de wereld relativeert. Het contact met de zusters, hun goedheid, bescheidenheid en geloof, maakt dat ik mijn dagelijks werk op een andere manier aanpak. In de nogal "mannelijke" wereld van de bouw heeft de ontmoeting met de zusters voor onze medewerkers ook een relativiserende invloed; inderdaad, het gaat niet meer om de schijn, de prioriteiten veranderen en de echte waarden komen ervoor in de plaats en wissen rivaliteit uit. De mens krijgt weer zijn juiste plaats. Bij de uitvoering van de bouwwerkzaamheden hebben we rekening gehouden met het karakter van Grandchamp, de bouwstijl en het materiaal en geprobeerd een zo goed mogelijk evenwicht te vinden tussen kwaliteit en prijs voor een duurzaam product. Elke opdracht is dan ook een nieuwe en stimulerende uitdaging. We kunnen onze vakarbeiders de mogelijkheid bieden hun kennis van

traditionele bouwtechnieken (zoals steen bewerken en mortel van vroeger gebruiken) uit te breiden en deze aan jongeren overdragen. Het is een waarborg voor de integratie van en de overname door een jongere generatie.

De samenwerking met andere ervaren ondernemers draagt bij tot het behoud van Grandchamp als historische plaats en deze verder te ontwikkelen - wat natuurlijk ook zijn keerzijde heeft. Met steun, adviezen en ideeën van bouwpartners kunnen de zusters het zo inrichten dat het beantwoordt aan de behoeften van de gemeenschap.

Voor mijn vakkennis hebben de zusters mij veel vertrouwen geschonken. Dat zij mij hebben gevraagd in dit Bericht iets te schrijven, is een bevestiging die mij diep heeft geraakt. Daarvoor wil ik de hele gemeenschap heel hartelijk danken!"

Urs Hübscher

Bid en werk...

In het Bericht van 2009 hebben Renaud en Sang Wha iets verteld van hun ervaringen als vrijwilliger in Grandchamp. We hebben altijd vrijwilligers ontvangen, vrouwen, soms ook mannen, overwegend jongeren, die dit leven van gebed en werk met ons willen delen. Het valt ons nu echter op – en tot onze vreugde – hoeveel vrijwilligers met zo'n verschillende achtergrond de laatste jaren bij ons kwamen en blijven komen. Is dat niet een zichtbaar teken dat God over ons waakt en ons helpt, juist nu de Gemeenschap haar krachten ziet

verminderen, in tegenstelling tot de vraag die steeds toeneemt? Een paar weken of maanden ons leven met hen delen, verrijkt ons wederzijds. Het was een bijzondere ervaring om voor een weekend in augustus oud-vrijwilligers te ontvangen: een eenvoudig en hartelijk weerzien.

Nee, de Heer van de oogst heeft niet nagelaten vele werkers in ons "Grand Champ" te sturen! Wij denken ook aan de vele en waardevolle hulp van leden van onze geestelijke familie, de Servantes de l'Unité en de Derde Orde van de Eenheid. En dan hebben we het nog niet eens over het hele netwerk van mensen die ons onopvallend met hun deskundigheid op verschillende gebieden ondersteunen, of over Mevrouw Laurinda, die wij in dienst hebben genomen om in de keuken te helpen. Het instemmen met onze huidige werkelijkheid, het aanvaarden van een zekere armoede, opent voor ons een onvermoede rijkdom!

"Wees niet bang de plaats voor je tent te vergroten!"

Het "vergroten van onze tent" is ook een uitnodiging ons leven uit te breiden, om wat gewoonte is geworden te openen voor het nieuwe. De tent uitbreiden, gebed en werk delen met anderen, is een voortdurend leerproces en vraagt steeds weer opnieuw om aanpassing van onze betrekkingen met onze geestelijke familie, met zoekende mensen, met jongeren die hunkeren naar een vol en gelukkig leven in een wereld die grondig aan het veranderen is, waar religies en

culturen moeten leren met elkaar te spreken en samen te leven.

Een levend organisme is nooit alleen, maar altijd verbonden met en afhankelijk van de wereld er om heen.

Het is een uitdaging en een avontuur, die veel soepelheid en durf vraagt om aan de ander haar of zijn plek te laten. Bijvoorbeeld onze vrijwilligers de gelegenheid geven om een avondgebed te leiden met een eigen liturgie en veel liederen van Taizé! Zullen wij het nieuwe dat in ons midden bezig is te ontkiemen, waarnemen?

Het nieuwe, dat in alle stilte groeit en zichtbaar wordt in tekenen van vriendschap, in het delen van geloof en leven... gave en genade van een verbondenheid die veel verder reikt dan wat wij kunnen zien...

Met vreugde verwachten wij de komst van Hem die ons Gods eeuwige nieuwheid van liefde openbaart.

In die verbondenheid wensen wij u allen de vrede van Kerst en een gezegend jaar 2011 in de geest van het nieuwe dat bezig is te ontkiemen.

De zusters van Grandchamp